

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЦЕНТРАЛЬНА МЕТОДИЧНА РАДА**

МАТЕРІАЛИ

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ВІДЕОКОНФЕРЕНЦІЇ
ЦЕНТРАЛЬНОЇ МЕТОДИЧНОЇ РАДИ**

**«ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ
ЗМІШАНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ У ЗДМУ,
ТРАЄКТОРІЯ РОЗВИТКУ ТА МІСЦЕ
В СИСТЕМІ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ»**

26 травня 2021 року

м. Запоріжжя

Д 70

Рекомендовано до друку Центральною методичною радою
Запорізького державного медичного університету
(Протокол № 5 від 27 травня 2021 р.)

Голова редакційної колегії:

Ректор ЗДМУ, професор Колесник Ю.М.

Редакційна колегія:

перший проректор доц. Авраменко М.О.

проректор НППР доц. Моргунцова С.А.

проректор з наукової роботи проф. Туманський В.О.

проректор НПП проф. Візір В.А.

голова Ради з НМЗ та ПК викладачів проф. Резніченко Ю.Г.

голова ЦМК терапевтичних дисциплін проф. Доценко С.Я.

голова ЦМК хірургічних дисциплін проф. Завгородній С.М.

голова ЦМК педіатричних дисциплін проф. Недельська С.М.

голова ЦМК медико-біологічних дисциплін проф. Беленічев І.Ф.

голова ЦМК фізико-хімічних дисциплін проф. Александрова К.В.

голова ЦМК фармацевтичних дисциплін проф. Тржецинський С.Д.

голова ЦМК гігієнічних дисциплін доц. Севальнев А.І.

голова ЦМК суспільних та гуманітарних дисциплін проф. Гребенюк Т.В.

голова ЦМК стоматологічних дисциплін проф. Возний О.В.

Робоча група:

завідувач кафедри МФІНТ проф. Рижов О.А.

секретар ЦМР доц. Демченко В.О.

методист вищої категорії Кіяшко І.О.

методист вищої категорії Лур'є І.К.

керівник ЦДО ст.викл. Дмитрієв В.С.

Д70 **Досвід впровадження змішаної форми навчання у ЗДМУ,**
траєкторія розвитку та місце в системі вищої медичної освіти : матеріали
навчально-методичної відеоконференції Центральної методичної ради
(26 травня 2021 року, м. Запоріжжя). – Запоріжжя, 2021. – 120с.

Матеріали видаються мовою оригіналу.

За достовірність матеріалів відповідальність несуть автори.

УДК 61:378.4(477.64)(063)

© Запорізький державний медичний
університет, 2021

© Видавництво ЗДМУ, 2021

ПРОВЕДЕННЯ РІЗНИХ ВИДІВ АТЕСТАЦІЇ СТУДЕНТІВ ЗА ЗМІШАНОЮ ФОРМОЮ НАВЧАННЯ З ВИКОРИСТАННЯМ ХМАРНИХ СЕРВІСІВ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Рижов О.А., Дмитрієв В.С.

Ключові слова: хмарні технології, MS Teams, MS Forms, атестація, іспит, модератор.

Вступ. Пандемія коронавірусної хвороби COVID-19 внесла свої корективи у режим роботи закладів вищої освіти усього світу, зокрема й України. Оскільки для запобігання розповсюдження коронавірусу на території України введено карантин, здобувачам вищої освіти було заборонено відвідувати заклади вищої освіти. Тому проблема організації дистанційного навчання у закладах вищої освіти є дуже актуальною в умовах сьогодення.

Для успішного проведення іспитів виконано ряд заходів з організації процесу атестації студентів. Розроблено та затверджено Положення «Про проведення форм контролю при організації освітнього процесу за змішаною формою навчання з повною візуалізацією у синхронному онлайн режимі на основі MS Teams у Запорізькому державному медичному університеті», яке чітко встановлює обов'язки кожного учасника атестаційного процесу (екзаменаторів, модераторів, служби технічної підтримки, тощо), проведені навчальні вебінари для викладачів, де було роз'яснено особливості проведення іспитів за допомогою хмарних сервісів MS Office 365 (MS Teams та MS Forms). Згідно наказу «Про підготовку до проведення Атестації випускників у 2021 р.» проведення Атестації випускників відбувається згідно чинної нормативно-правової бази, рекомендацій щодо оцінювання знань здобувачів вищої освіти та організації протиепідемічних заходів у період карантину. Усі іспити відбулись на засадах та принципах об'єктивності, прозорості і публічності, незалежності, виключення корупційних ризиків, обов'язковості та єдності методики оцінювання результатів.

Основна частина. На кожній кафедрі призначено відповідальних модераторів іспитів. До їх функцій входить формування відповідних команд студентів у MS Teams, створення згідно встановленого розкладу онлайн подій для підключення студентів до іспиту, формування завдань для видачі студентам безпосередньо під час іспиту, а також контроль за станом проходження процедури іспиту. Одночасно атестаційна комісія має змогу проводити іспити для декількох команд MS Teams, які відповідають різним потокам студентів.

У умовах карантинних обмеженнями можливим є проведення атестації студентів в режимі онлайн. Для цього зручно використовувати комбінацію хмарних сервісів MS Teams та MS Forms. Для цього модератору достатньо мати комп'ютер або ноутбук з високошвидкісним доступом до мережі Інтернет та вебкамеру.

Структура іспиту складається з наступних етапів:

- за необхідності, створення відповідної команди MS Teams;
- створення ситуативних або тестових завдань у додатку MS Forms.
- усне онлайн спілкування зі студентами в режимі реального часу за допомогою додатку MS Teams;
- видача завдань на іспит у MS Teams;
- Перевірка виконаних завдань та підбиття підсумків складання атестації.

На передодні іспиту для відповідних груп студентів проводились консультації, метою яких було не лише спілкування викладачів зі студентами з питань матеріалу дисципліни, а й коротка репетиція процедури проходження іспиту, аби виявити проблеми та негаразди у студентів з технічного чи організаційного боку. Перевірка технічної готовності модераторів та студентів до проведення дистанційної атестації є одним з завдань такої дистанційної консультації. Консультація організовувалась та проводилась у режимі відеоконференції у команді MS Teams, створеній для проведення дистанційної атестації з відповідної навчальної дисципліни. Модератори перевіряли реєстрацію всіх студентів у команді на початку консультації, відповідальні модератори від кафедри МФІНТ та центру дистанційної освіти та телемедицини ЗДМУ вирішували технічні

проблеми, які могли виникнути у студентів під час проходження безпосередньо іспиту. Студентами пропонувалось виконати декілька тестових завдань, для відпрацювання процесу використання засобів MS Teams та MS Forms в умовах проведення іспиту. Модератор завантажував тестові завдання (Assignments) у MS Teams за сценарієм, який було затверджено для проведення іспиту. Для перевірки сценарію тестування до тестової форми сервісу MS Forms залучалося 3-5 тестових завдань всі типів, які використовувались у екзаменаційному варіанті завдання. Таким чином студентам пропонувалося пройти пробне тестування та визначити стан їх готовності до повноцінного складання іспиту за допомогою засобів дистанційного навчання. Після перевірки технічної готовності модераторів та студентів до дистанційної атестації, викладачі кафедри проводили традиційну частину консультації студентів з навчальної дисципліни.

Вже під час проведення іспиту модератор, в присутності членів екзаменаційної комісії, завантажує розроблену та затверджену профільною кафедрою та деканатом тестову форму сервісу MS Forms до відповідного завдання MS Teams, відповідно до затвердженого сценарію, встановлює параметри проведення тестування на базі завантаженої форми. Завдання (Assignment) сервісу MS Teams згідно сценарію дистанційної атестації може складатися не тільки з варіанту форми сервісу MS Forms, але й з додаткових письмових або аудіо вербальних завдань.

Розсилка завдань модератором відбувається не пізніше ніж за 30 хвилин до початку тестування студентів. У зазначений час завдання з'являється у студентів у персональному профілі MS Teams на їх персональних ІТ засобах. Після отримання пакету завдань студент починає з ним працювати. На проходження кожного завдання (тесту) закладено певний час відповідно до затвердженого сценарію. Після введення усіх відповідей студент надсилає результат тестування шляхом натискання клавіш «Відправити» або «Submit» у відповідному завданні або тестовій формі. В разі, якщо студент не встиг відповісти у встановлені часові рамки, система не приймає результати тестування. Після закінчення тестування модератор завантажує файл формату MS Excel з результатами складання іспиту студентами та передає екзаменаційній комісії для обробки.

Таким чином під час проведення іспитів студенти чітко виконували усі інструкції з проходження процедури іспиту, що сприяло успішному проведенню атестації у ЗДМУ. У ході іспиту за допомогою вбудованих можливостей програмного забезпечення екзаменатори та модератори мали змогу побачити кількість студентів, які успішно відповіли на усі питання тесту та відправили на перевірку форму з відповідями на тестові завдання, статистику правильних відповідей на тестові запитання, контролювати час для відповідей на запитання тесту, тощо.

Загальна структурна схема процедури проведення іспиту представлена на рис 1.

Рисунок 1. Структурна схема процедури проведення іспиту в рамках проведення атестації здобувачів вищої освіти

Висновки. Аналіз якості проведення підсумкової атестації при організації освітнього процесу за змішаною формою навчання з повною візуалізацією у синхронному онлайн режимі на основі MS Teams у Запорізькому державному медичному університеті показав, що застосування хмарних сервісів MS Office 365 (MS Teams та MS Forms) дозволяє розширити можливості проведення іспитів в умовах змішаної форми навчання, організувати та уніфікувати процедуру проведення іспитів, забезпечити повноцінний доступ до завдань та рівні умови здачі іспитів для усіх студентів, оперативно контролювати хід проведення іспитів, отримувати та аналізувати показники якості та успішності складання іспиту, забезпечувати повноцінну комунікацію між студентами та викладачами протягом іспиту. Для удосконалення процедури проведення іспитів за змішаною формою навчання викладачам рекомендується використовувати не лише тестові завдання для перевірки знань студентів, а й використовувати режим відеоконференції для перевірки знань студентів індивідуально та наживо безпосередньо під час проведення процедури іспиту.

Досвід ЗДМУ по впровадженню новітніх технологій у освітній процес, зокрема використання хмарних сервісів MS Office 365, може бути корисним для проведення навчання та підсумкової атестації здобувачів вищої освіти іншими закладами вищої освіти України.

ЦИФРОВІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Сергєєва Л.Н., Мурзіна О.А.

Ключові слова: цифровізація, цифрові технології, змішане навчання.

Вступ. Сьогодні цифрові технології стають дуже важливою та необхідною частиною життя сучасної людини, вони проникають у різноманітні сфери життя: політику, культуру, навчання, професійну діяльність, спілкування і побут. Тому одним із провідних напрямків стає цифровізація освітнього процесу. Для більш повного використання цифрових технологій в професійній підготовці фахівців заклади вищої освіти самостійно розробляють концепції цифровізації освітнього процесу.

Для впровадження цифровізації суспільства провідною умовою постає процес цифровізації закладів вищої освіти [1]. Стратегія розвитку професійної освіти вимагають модернізації як кадрового, так і методичного аспекту діяльності закладів вищої освіти [2].

Цифровізація освітнього процесу вимагає модернізації підготовки фахівців в напрямку професійного використання можливостей технологічних інновацій і розвитку їх актуальних професійно значущих якостей [3].

Метою дослідження є виявлення рівня готовності студентів медичного університету до цифровізації освітнього процесу.

Основна частина. Останнім часом привертають увагу все більше науковців до питань цифровізації та інформатизації освіти. Окремі аспекти цифровізації професійної освіти присвячені наукові праці О. Базельюка, В. Бикова, О. Гуменного, А. Гуржія, М. Жалдак, А. Кононенка, Н. Морзе, В. Радкевича, О. Спіріна та інших.

Перш ніж розглядати проблему цифровізації освітнього процесу, необхідно дати визначення основним поняттям. Закон «Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 рр.» визначає цифровізацію як насичення фізичного світу електронно-цифровими пристроями, засобами, системами та налагодження електронно-комунікаційного обміну між ними, що фактично уможливує інтегральну взаємодію віртуального та фізичного, тобто створює кіберфізичний простір [4]. Законом передбачено використання електронних навчальних матеріалів, мультимедійних, інформаційних ресурсів.

Цифровізація (від англ. *digital, цифровий*) - цифровий спосіб зв'язку, запису, передачі даних з допомогою цифрових пристроїв. А. Марей розглядає цифровізацію як зміну парадигми спілкування і взаємодії один з одним і соціумом [5]. Сьогодні книги не